

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Hamis jelszavak.

Az a magyar ember, kit nem a hiúság vitt a közügyek mezejére, hanem az a komoly vágy, hogy legalább egy téglát hordjon ő is a magyar nemzet jövőjének megalapozásához, sokszor tépelődve kell, hogy kérdezze magától, vajjon honnan fogja venni a jövőben a magyar nemzet azt az erőt, amelyre szüksége van, hogy megállhasson annyi hatalmas ellenség, annyi veszély között, hogy teljesíthesse világtörténelmi hivatását. Egy jelenség nyújt erre reményt, biztatást, megnyugvást, annak az őserőnek látása, amely a magyar népnek, különösen pedig az alföldi magyar népnek egészséges testi és lelki erejében van nemzetünk számára raktározva.

Kiapadhatatlan kincsforrás ez, melynek a nemzeti ügy céljaira való felhasználása a legelső és leg-erősebb feladata a magyar nemzeti politikának.

Ez az erő azonban parlagon hever, mert lenyűgözte egy saját-ságos tévhit, amely hosszú évtizedeken át magával ragadta, meddő

irányzatokba terelte a nemzet leg-értékesebb képviselőit. A 48-as idők nagy emlékei, melyet a 67-es politika vitt át a gyakorlati nemzeti politika terére s tett élő valósággá, minden becsületes magyar emberben élnek. De ez a nagy igazság nem mehetett át mindjárt a köztudatba, mert akadtak olyanok, akik a nemzetet jól felfogott érdeke ellenére saját politikai érvényesülésükre igyekeztek ezt felhasználni. Ez az a függetlenségi párti politika volt, mely a 48-as jelszavakat ki akarta sajátítani a maga számára, amely egy párt monopoliúmává akarta tenni a mi édes mindnyájunknak, az egész magyar nemzetnek közkincsét, az a politika, akarva, nem akarva, a nemzeti életnek legbecsesebb erőforrásait szarította ki és gyengítette azt a nemzeti erőt, amelyet a béke idejében a hasznos polgári tevékenység terén, a veszély perceiben pedig a nemzet jogainak vállvetett megvédelmezése terén kell érvényesíteni. Ezt az eljárást követhették s követték is nagyon sokan a multban, esetleg jóhiszeműen. De most már ezek az urak megtették

a próbát. Kormányra jutottak és meggyőződtek róla, hogy hogyan lehet a magyar nemzet ügyét sikeresebben szolgálni, ugy-e, ha az ember olyan jelszavakat hirdet a nemzet nevében, amelyek azután lerontják a nemzet és a király közötti kölcsönös bizalmat, az igazi, egyetértő üdvös működés alapjait, vagy pedig úgy, ha az ember nyíltan, becsületesen és őszintén arra a létező alapra helyezkedik, amelyen vállvetett működéssel nemzet és király együtt dolgozhatnak, közös jóvoltuk, közös nagyságuk, közös dicsőségük előmozdítására.

Belátták ezt azok az urak is, akik akkor irányították a magyar nemzetet s elraktározták a régi, népszerű jelszavakat. Most ismét előszedik ezeket a jelszavakat, s amíg egyrészt hirdetik az ezekben vetett rendületlen hitet, addig hinni vélik a gyakorlati politika terén megtalálni a baj nélkül megoldható feladatokat. Hinni azonban csak ott lehet, ahol a tulvilági üdvösségről van szó; ellenben ha a nemzetet akarjuk irányítani, ha mások becsületes törekvéseinek akarunk gáncsot vetni, akkor ne igye-

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer- és esemegeüzlete ZOMBOR, Szt. György-tér 6. szám.

==== Egy próbarendelés elég és meggyőződhetik arról, hogy kizárólag cégünk által

TELEFON:
29. szám.

„C O L U M B I A”

TELEFON:
29. szám.

név alatt forgalomba hozott pörkölt kávéink mégis a legjobbak.

Legnagyobb szakértelemmel válogatott elsőrendű fajok biztosítják cégünknek e cikkben a legjobb sikert.

==== Saját pörköldé! Naponta friss pörkölés! =====

ÁR J E G Y Z É K:

100-49

„COLUMBIA” igen finom háztartási keverék 1 kiló	4 korona 40 fillér.
„COLUMBIA” legfinomabb karlsbadi keverék 1 kiló	5 korona — fillér.
„COLUMBIA” nemes Maragugype, a kávék királya 1 kiló	6 korona — fillér.
„COLUMBIA” legnemesebb gyöngyfajok keveréke 1 kiló	5 korona 20 fillér.

A Zombori Iparosok Butorárúcsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ET.

V.

kezzünk port hinteni a nemzet szemébe oly jelszavak hirdetésével, amelyekről nagyon jól tudjuk, hogy azokat nem lehet megvalósítani. A politikai jóhiszeműségnek, a politikai becsületességnek első kötelessége az, hogy valaki csak olyat hirdessen a nemzet színe előtt, aminek gyakorlatilag helyes voltáról meg van győződve. És kötelessége, hogy ne állja becsületese emberek becsületese munkásságának útját olyan jelszavakkal való kacérkodással, amelyeknek a háttérben való csillogtatása végtelen kárt okoz a nemzetnek.

Mert ha az ő politikájuk is azon alapszik, hogy sikeres magyar politikát csak akkor lehet követni, ha meggyőzőünk ebben a monarchiában minden jogosult tényezőt, hogy velük karöltve akarunk haladni, hát akkor helyes és hazafias munkát végeznek-e, mikor e program felállításával azt mondják, vigyázzatok, hogy meg ne erősödjék a magyar nemzet, mert ezáltal veszélyeztetni a veletek való együttmaradást, a monarchia nagyhatalmi állását. Az ilyen kétszínű játék magát a sikeres kiegyezési politikát teszi lehetetlenné.

Elérkezett már az ideje annak, hogy a magyar nép teljesen felőcsudjék ebből az álomból, teljesen belássa azt, hogy kétszínű játékot űznek vele és félremagyarozott 48-as jelszavak csalóka fényével akarják józan ítélőképességét megtámadni.

Felületes tanoncnevelés.

Nálunk csak a tanulásra hajlammal nem bíró fiukat adják ipari pályára, amikor pedig ott is kellene tanulni és tanítani. De amikor még az amugy is fennálló hiányok mellett a tanító iparosok zöme a tanoncokat nem a műhelyben, hanem a szakmán kívül, igen nagy ideig mással foglalkoztatja, a tanoncidő rövidre szabott tartama alatt a tanoncok nem igen szerezhelik meg az ipar elsajátítása körüli ismereteket. A tanoncidő tartamát a legtöbb esetben a minimumra szállítják le, illetve állapítják meg, mert az ipartörvény erről nem intézkedik, de még ezen idő alatt is a tanonc játékkal tölti ifjúkorának arany napjait. Az idő eljár, a tanonc segéddé lesz, akár nem tanult, akár nem ért a szakiparához, hogy aztán az élet nehéz küzdelmében ugy a saját, valamint a családja avagy hozzátartozói kenyerét miként lesz képes megkeresni, arról hallgat a krónika.

No de honnan tanuljon az a tanonc, amikor néhány iparos — tisztelt a kivételnek — még maga sem ért az iparához, mert őt sem tanították. Ha az idő elérkezik, a tanonc felsza-

badul s az ipartestületek révén megkapja a stilizált rajzokkal díszesen kiékesített pecsétet, rájárába foglalható „Tanuló bizonyítvány“-t, pedig akkor még mit sem tudnak az ujszülött iparossegédek. Így aztán a munkakönyves segédek egyrésze minden számítás és tanácskozás nélkül megszabadulva a tanonckodás nehézségeitől örömmel a nagyvilágba indulnak munkát keresni. A másik része, belátva kevés és hiányos tudatát, a felszabadító mesterénél visszamarad továbbképzés céljából még egy ideig. Azok aztán, akik vándoratra kelnek munkaszerzés céljából, nem mondjuk, hogy helyet nem kapnak, sőt igen sokat is, mert sok ideig sehol sem tűrik őket tudatlanságuk miatt. Miért? Mert mindent tudnak, csak a mesterséghez nem értenek; mert őket a tanonckodás ideje alatt kevésse oktatták az ipar titkaiba. Mig az élet fenntartására pénzük és kitartásuk van, addig csak utazgatnak s hol van munkájuk, hol nincs keresetük.

Végre aztán anyagilag teljesen tönkre menve, belátják tanítómestereik e saját hibáját, hogy ők mily kevésse értenek a megélhetésüket biztosítandó iparukhoz. A sok jöves-menés mellett lerongyolódva, pénz nélkül, távol falujuktól, más megyékbe, elhagyatottságukban a rossz és erkölestelen ultra kénytelenek lépni, utóvégre is, mint munka nélküli egyének a rendőrhatalóságok gondjaira kerülnek, ahonnan kényszer utlevéllel; avagy néha tolong uton haza és vissza küldetnek illetőségi helyeikre. Kezdek elölről tanulni iparukat. Ide vezet a rossz és helytelen tanoncnevelés.

Számtalanszor hallottuk, hogy vannak iparosok, kik elszökött, notórius tanoncokat rendszeren nagy mentegetés és enyhítő körülmények felsorolása mellett egy év, sőt néha pár hónap alatt akarnak betanítani és felszabadítani. Hát hol van itt az ipar iránt felettebb megkívánandó kölcsönös istápolás? az előre haladott külföld elleni ipari versenyre való előkészítés? Az ipartörvény határozatlanul írja elő a tanonc képzési idő tartamát, nem állapít sem minimális, sem maximális határt, csak a kontárok szaporodását mozdítja elő.

Az ipartörvények csak azt mondja ki, hogy a fölvetel alkalmával az iparos és a tanonc szülői vagy gyámja közt a tanidő tartama egyetértőleg állapítandó meg. Bizony sokszor az anyagi érdekek mellett agyonállapítják a tanidőt. Nézetünk szerint a tanonc 17. évének betöltése előtt felszabadítható nem volna.

Minden tanonc kötelezendő lenne felszabadításakor a 3—4 évi tanoncidő letelte mellett, az általa tanult iparból gyakorlati és elméleti szakvizsgát tenni. Ezen eredmények elbírálására pedig ipartestületi alkalmi bizottságok volna szervezendők, mint szakképzéssel bíró tényezők. Az írni-olvasni nem tudó egyének pedig tanoncokul egyáltalán nem lennének felvehetőek, mert így ki volna zárva lehetősége annak, hogy műveletlen segédek, illetve iparosok neveltessenek. Az iskolai kép-

zetség kimutatása sarkalatos alapfeltétele lenne a tanonc felfogadásnak. Ugyanis az iskolai képzettség hiánya miatt nem lehet megtagadni az ipartörvény szerint a tanonc lajstromszerű beiktatását, valamint a munkakönyv kiadását. Ez esetben mit tud a tanonc, amikor segéddé, később mesterré lesz? Mi módon fejleszti üzleti tevékenységét? Hogyan lesz képes versenyezni a külföld előrehaladott nagyiparosával?

A kevésbbé tanult kisiparos nagyon ki van téve a szabad ipar leple alatt a kereskedelmi szellem térfoglalásának. Nagy az iparszabadság, ezért a képesítést igen szűk korlátok közé kell zárni s a tanoncképzést szigorú ellenőrzés alá kell vetni.

A tanoncképzés nem csak ipari, hanem nagy nemzeti érdeket is képez, mert az ipar jövője a mai kor tanoncaitól volna remélhető, hogy a meglevő és mérhetetlen bajokon is segítve legyen.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXXVI évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R E K.

Honvédezred Zombornak.

A honvéd hadkiegészítést illetőleg Zombor a szabadkai 6 ik honvédegylet részéhez tartozik, melyből egy zászlóalj székel nálunk. Legifjabb Szemző István főispán, dr. Konyovits Dávid országgy. képviselő és Hauke Imre polgármester múlt heti pesti tartózkodásukat arra is felhasználták, hogy báró Hazay Samu honvédelmi minisztertől városunknak teljes honvédezredet kérjenek. A küldöttség, hogy kérelmüknek nagyobb sulya legyen, felkérte báró Vojnits István v. b. t. tanácsost szószólóul. Szemző István főispán, miután jöveletüknek célját röviden ismertette, Hauke Imre polgármesternek adta át a szót, ki részletesen ismertette a városnak ezen régi óhaját. Báró Hazay Samu honv. miniszter határozott ígéretet tett arra nézve, hogy amint a honvédség kebelében új csapatalakulások lesznek, Zombornak feltétlenül teljes honvédezredet juttat s főispánunk meghívására örömmel helyezte kilátásba, hogy a közeljövőben ezen ügy helyi tanulmányozása végett körünkbe érkezik. A miniszter válasza után báró Vojnits István v. b. t. taná-

eset vette át a szót, a maga részéről a miniszternek legmelegebb pártfogásába ajánlotta az ügyet s különösen hangsúlyozta azt, hogy ezzel a miniszter nem csak Zombor városát, hanem mind megye székhelyt, az egész megyét tiszteli ki.

Uj nemes. A király Ungár József kőszegi földbirtokosnak, valamint törvényes utódainak a közélet és közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet adományozta „ómoroviciai” előnévvel.

Eljegyzés. Hettesheimer Henrik kir. táblabíró és neje Jordán Fanny örömmel tudatják, hogy fiuk, Hettesheimer Ernő eljegyzte Marié Dóra urleányt, Marié Miklós es. és kir. alezredes és neje Toperczer Mária leányát.

Uj zenetanár. Hermann József a szabadkai városi zenekar első hegedűse és karnestor-helyettese az országos Nemzeti Zenei tanár vizsgáló bizottsága előtt a zenetanári vizsgát letette.

Esküvő. Dr. Lang Arisztid budapesti orvos, néhai dr. Lang József apatini járásorvos és neje, legényei Bodnár Piroska fia és hó 28-án déli fél 12 órakor vezeti oltárhoz a zombori plébániatemplomban Traub József ny. m. kir. főállatorvos leányát, Margitkát.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára június hó 29-én (vasárnap) délután 3—5-ig díjtalanul megtekinthető.

A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület kassai tanulmány utja. A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület szokásos évi tanulmányi kirándulásán Inhoff József egyesületi titkár vezetése mellett 31 gazdatag vett részt. A kirándulók Hatvanban Minarik János igazgató kalauzólása mellett megtekintették Hatvani Deutsch testvérek cukorgyári gazdaságát, Miskolcon a diósgyőri vasgyárat, Poprád-Felkáról a Csorba- és Poprádtóra, Tátrafüredről Tarajkára, majd Tátralomnicra rándultak ki. Poprádról kiindulva a dobsinai jégbarlangot szemléltek meg. Részt vettek a magyar gazdaszövetség kassai vandorgyűlésén. Kassán felkeresték a dómot, a javító intézetet, a gazdasági akadémia gazdaságát, a gazdasági leányintézetet, átrándultak a Hegyaljára, ahol megtekintették a tályai szőlőket, Tállyán tokaji borkóstoló volt. Visszafelé jövet betértek Árpádhalmra, gróf Berchtold Lipótné gazdaságába, ahol Székácsi Elemér jószágfelügyelő bemutatta a gabona-nemesítés terén elért európai hírű eredményeit. A társaság folyó hó 13-tól 19-ig volt uton.

Halálos légycipés. Paukovits Mária fiatal asszonyt megcsipte egy légy. Eleinte nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget a légycipésnek, de később hirtelen rosszul lett a fiatal asszony és az orvosok megállapították, hogy vérmérgezést kapott. Ennek következtében iszonyu kínok közt meghalt.

Bonyodalma egy lakodalom körül. Horváth Illés jómódu kishegyesi gazda leányát megkérte Homolya Péter gazdag zentai kereskedő és a szülők bele is egyeztek a házasságba. Az esküvőt is kitűzték. A leány azonban egy este elment egy bába és ott találkozott régi udvarlójával, Bonák Pállal, a kishegyesi bíró fiával, aki egyszer már megkérte a leány kezét, de kossarat kapott. Tánc közben a fiatalok elhatározták, hogy az esküvő elől megszöknek és a börtvet meg is valóstították. Zentáról megérkezett a vőlegény a násznéppel 40 kocsin zenezsával, lobogóval, hogy megüljék a lakodalmat, melyet több napra terveztek. A menyasszony szüleinek házában nagy lakodalomra készültek és minden pompát kifejtettek, hogy bosszantsák a bíró családját, kikkel haragban is vannak. A násznép együtt is volt, de a menyasszony nem volt ott. A dárídó már napok óta folyik, de még mindig nincs menyasszony. Valószínű, hogy a fiatal pár a fővárosba szökött és ott megesküdött. Eddig semmi nyomuk sincs.

Uj ügyvédi iroda Zomborban. Dr. Hoffmann János ügyvéd irodáját Zomborban, Deák-körut 32. a. m. kir. adóhivatallal szemben megnyitotta.

A kivándorlás sorsa. Süveg Elek fiatal magyar bányász Amerikába ment ki, hol egy szénbányában kapott alkalmazást. Munkaközben a bányában akkora szentőmeg zuhant rá, hogy felsötétést teljesen összezuzta és a feje is úgy összeroncsolódott, hogy darabokban szedték össze.

Dr. Strasser Géza orvos Boszniában töltött hét heti fegyvergyakorlat után visszaerkezett és gyakorlatát újból felvette.

A fürdés áldozata. Kahán Mózes tanító Ujvidéken két barátjával, Fried József és Fried Farkassal a Dunába ment fürdeni. A tanító dacára annak, hogy uszni nem tudott, bemelegkedett a mély vízbe. A gyorsan rohanó ár elkapta és barátai szemeláltára belefut a Dunába.

Véres szerelmi dráma. Árva Antal szegedi kőmives kétszer rálőtt a menyasszonyára, Somogyi Mária-ra. A leány szülei elleneztek a házasságot és ezért követte el a tettét, aztán önmagára lőtt, majd késsel mellbe szurta magát. A golyók a leány mellébe furódtak és életveszélyesen megsebesítették. A legény is haldoklik.

Egy siketnéma balesete. Ormosi Mihály bácsgyulafalvai siketnéma téglahordó néhány nap előtt téglahordás közben 8 méter magasságból lezuhant egy épülő házról és gerincegolyóját eltörte. A szerencsétlenül járt téglahordót csak 8 nap múlva, mikor már teljesen megbémult, szállították be a szabadkai közkörházba, ahol két csigolyát kioperáltak. Állapota súlyos, de az orvosok biznak a felépülésében.

Kérelem. Egy szegény asszony csüförtökön reggel az Erzsébet-köruton egy piroskék kendőbe kötve elvesztette régi imakönyveit és szemüvegét. Nygony szépen kéri a megtalálót adja be ezen értéktelen tárgyakat a karmelitákhoz.

Az öreg speditőr tragédiája. Róth Albert 50 éves szabadkai segéd-speditőr éppen akkor haladt át reggel a személypályaudvarról a teherpályaudvar felé, mikor a zombori személyvonat beérkezett. A vonat mozdonyát lekapesolták és a mozdonyvezető a fűtőház felé terelte. A sinek közt haladó Róth nem vette észre a mozdonyt és a mozdonyon ülők se vették észre a speditőrt, akit a mozdony elütött. A mozdony kerekei szétronsolták a szerencsétlen öregnek két lábát a térdén alul és balkarját is könyökig. A mentők a közkörházba szállították, ahol azonnal megoperálták. A ballábát a térd alatt, a jobb lábát a boka fölött, balkarját pedig a könyökizület fölött kellett amputálni.

Leütött gazdálkodó. Vuitics Tamás szabadkai gazdálkodó a topolyai országoton haza felé tartott kissé illuminált állapotban. Az uton két legényrel találkozott, kik rátámadtak. Vuitics megfutott, de az uton álló legények utána rohantak és az egyik egy ölmos bottal úgy fejbevágtá, hogy eszméletlenül terült el a földön. Reggel találták meg a járókelők és a lakására szállították. Sebeit az orvos bekötözte. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

Utonállás. Müller Antal bajai bádogos mestert estefelé hazamenet megtámadta két ismeretlen suhanc. Müller önvédelemből mindkettőt alaposan elverte és megtette a feljelentést támadói ellen a csendőrségnél.

Halálos szerelem. Mihálykovits András bajai ácsmester a főútcán szíven lötte magát. A kórházba szállították, ahol rövid idő múlva meghalt. Tettét szerelmi bánatában követte el.

Tolvaj cseléd. Deutsch Jakab zentai lisztkereskedő régen észrevette, hogy naponta egy-egy kenyere elvesz a többi közül. Jelentést tett a csendőrségen, ahol a lisztárús házicselédjét Novák Mihályt vették gyanuba és vallatni kezdték. A cseléd bevallotta, hogy eddig 7 db kenyeret lopott el a gazdájától és azokat egy cigányesaládnak eladta. A tolvaj cselédet feljelentették.

Életmentő fiatal leány. Pap Mariska tizenhatéves leány két öccsével akart átkelni a Dráván. A folyó közepén a két fiu a vízbe esett és már-már elmerült, ekkor a leányka levetette ruháját, utánuk ugrott és nagy küzdelem árán sikerült neki a két öccsét szerencsésen kimenteni a biztos halálból.

Véres szerelmi dráma. Varga József kőmivesegéd szerelmével üldözte Fekete Ilona cselédleányt. A napokban felment a leányhoz és ismét kérlelni kezdte. A leány elutasító választ adott, mire Varga egy hosszú tört huzott ki a zsebéből és szíven szurta a leányt, ki holtan esett össze. A csendőrség letartóztatta a gyilkost.

Öngyilkosság. Apatinban a napokban Becker Ádám halász a lakásán fölakasztotta magát. Ellopott a halexport-társaságtól 160 koronát és elmúlta. A csendőrség elfogta és börtönbe zárta, de megszökött a börtönből és a lakására futott, hol fölakasztotta magát. Mire a csendőrség lakására érkezett, hogy elfogja, már halott volt.

Agyonlőtt nagyapa. Szabadkán egy vadásztársaság a napokban kint járt a város melletti Tölgyfás erdőben. A társaság egyik tagja letette a vadászfegyverét, mellyel Markovits Miklós vadőr nyolcéves fia játszani kezdett, miközben a puská elsült és a golyó a kis fiu közelében tartózkodó nagyapját találta. Az öregember holtan esett össze. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség?

Betörők az állomáson. Az óbecsei vasuti állomás raktárhelyiségeit a napokban ismeretlen tettesek feltörték és az ott felhalmozott árukat ellopták. A betörők, kik a viszonyokkal ismerősek lehetnek, oly csendesen dolgoztak, hogy a közelben tartózkodó éjjeli őr mit sem vett észre. Az ismeretlen tetteseket nyomozzák.

Életunt pikkoló. Égető József 13 éves bácsgyulafalvai fiut az apja a szabadkai Arany Bányász-szállodába adta borliunak. A fiu azonban megunt a vendégek kiszolgálását és megszökött. Az apja ekkor más vendéglőbe adta borliunak. De itt sem volt maradása és a napokban háromszor kísérelt meg öngyilkosságot, de mindig megakadályozták tetteiben. Az apja érte ment Szabadkára és haza vitte a fiát.

Munkás sors. Kanalos Miklós napszámos egy fával megrakott kocsin ült, amely a lejtőn nagy sebességgel haladt. A napszámos ijedtében leugrott a kocsirol, de oly szerencsétlenül, hogy a kocsni kerekei alá került, melyek teljesen összeroncsolták a testét.

Lebukott a gépről. Barczal József topolyai lakos a napokban a szálláson a szénagyújtó gép elé fogott lovakat hajtotta, de elaludt és a gépről a lovak közé esett, de oly szerencsésen, hogy bár a gép is keresztül ment rajta, semmi komolyabb sérülést sem szenvedett.

Öngyilkos szerelmesek. A zentai csendőrségen megjelent Megadja Balázs zentai lakos és elmondta, hogy a porond közepe táján összefogózza a Tiszába ugrott egy férfi és egy nő, akik küzdöttek egy ideig a habokkal, de csakhamar elmerültek a vízbe. A csendőrség hamar megjelent a helyszínén, hol egy férfi kabátot és kalapot s egy női nagykendőt, mellette pedig egy Homolya Piroskának címzett és széthasított borítékra irt levelet talált, melyen kuszált sorokkal bucsuzik el a leány szüleitől és azt mondja, hogy megunt az életét ebben a nyomorult világban és elhatározta, hogy Erdélyivel, ez volt a férfi, együtt fognak meghalni.

Paraszt gög. Gongl János wekerfalvai lakos valami dologban Palánknál járt és betért egy kocsmába. Ott találkozott Blechl János ujjalánkai földmivessel. Ez ismerősnek tünt fel neki és megszólította, hogy nem fia-e ő egy suszternek. Ezen a megszólításon Blechl annyira felbőszült, hogy neki esett az idős Gonglnak és alaposan felpofozta. Ez feljelentette a támadóját.

Gyilkosság véletlenségéből.

Kalocsay Sándor titeli ügyvédjelölt az ottani Anker-szállodában mulatozás közben ittasan forgópisztolyával véletlenségéből föbe lőtte Bulya Gyókö támburás primást, ki néhány órai szenvedés után meghalt. A vizsgálat megindult az ügyvédjelölt ellen.

Villámcsapás. Zentán a napokban dühöngő zivatar alkalmával a villám belecsapott egy nagy eperfába és annak ágait darabokra zúzta. A közeli házak előtt üldögélő asszonyok közül a villámcsapásra többen elájultak az ijedségtől. Szerencsére azonban nagyobb baj nem történt.

Diákotthonok szabályzata.**I. A diáktartás feltételei.**

1. Tanulót szállásra és ellátásra csak az fogadhat fel, aki az igazgatóságtól előzőleg engedélyt nyert reá.

Engedély elnyeréseért rendszerint július és augusztus havában kell jelentkezni, az igazgató azonban méltánylást érdemlő esetekben bármikor elfogadhat jelentkezéseket.

Közeli rokont előzetes engedély nélkül is fel lehet fogadni.

2. Az engedély megadása az iskolaorvos és egy tanár javaslata alapján történik, kik e végett a szállást előbb megvizsgálják, hogy erkölcsi, tanulmányi és egészségi tekintetben megfelel-e?

3. Az igazgató jegyzékbe foglalja az engedélyes szállásadók nevét és feltételeiket. E jegyzék alapján az igazgatónak módjában van a hozzáfutó vidéki szülőknek olyan helyet ajánlani, mely kívánalmaiknak legjobban megfelel.

Szülők és szállásadók természetesen egyenesen is fordulhatnak egymáshoz.

4. Mindenki csak annyi tanulót fogadhat fel, amennyire engedélyt nyer. Egy szálláson azonban négynél több tanuló nem lehet.

5. Fűt- és leányövendékeket vegyesen felfogadni tilos.

6. Magános nők csak alsó osztályú tanulókat vállalhatnak ellátásra.

7. Minden tanuló köteles lakását a beiratkozás alkalmával bejelenteni az osztályfőnek s évközben csak szüleinek bejelentett kívánsága alapján változtathatja szállását.

8. Azon szállásadóktól, kik e szabályzat 10., 11., 13., 14. és 17. pontja ellen vétének, az igazgató törvényes jogánál fogva elparancsolhatja a tanulót, esetleg a diáktartás jogát is megvonhatja tőlök.

2. A szállásadók kötelességei.**a) Erkölcsi tekintetben.**

9. A szállásadó gondoskodni tartozik arról, hogy a gondjaira bízott tanuló vallási kötelességeit pontosan teljesítse. El kell hártania mindent, ami a gyermek lelkét vallásos érzésében botránkoztatná. Ahol különböző felekezetű tanulók vannak egy helyen, ott mindenképpen elejét kell venni a vallási vitatkozásoknak.

10. A szállásadó családja erkölcsi tekintetben jó példával járjon elül. Tartson távol a tanulótól minden olyan nyomtatványt, írást, képet, szót és

eSelekedetet, mely benne az erkölcsi érzéket csökkenthetné, vagy épen leronthatná.

Iparkodjék a tanulót minden módon szófogadásra, igazmondásra, illedelmességre, udvariasságra, szülei és tanítói iránt tiszteletre, rend- és tisztaságszeretetre, kötelességérzetre és pontosságra, takarékosagra, ruháinak, iskolai szereinek és minden egyéb holmijának lehető kiméletére szoktatni.

Ne tőrje, hogy jelenlétében vagy mások előtt szóval vagy bár miképp megsértse a köteles tiszteletet.

11. Figyelemmel kell kísérnie a rábizott tanuló társaságát.

Diáköszejöveleteket, kártyázást, ivást, dohányzást vagy a jó erkölcsöt bármiképpen is sértő szórakozást nem szabad megengednie a lakásán.

Csak VII. és VIII. osztályos tanulók dohányozhatnak otthon, nyilvános helyen azonban azok sem.

12. Nem szabad tőrnie, hogy a tanuló a megengedett időn túl kimaradjon. Az iskolai törvények szerint minden tanulóknak — tekintet nélkül az évszakra — az est, illetőleg a sötétség beálltával szállásán kell lennie.

13. Lelkiismeretesen ügyeljen arra, hogy a tanuló ok nélkül előadást, istentiszteletet, iskolai ünnepséget ne mulasszon. Ha a tanuló megbetegszik, azonnal jelentse az osztályfőnek. Szigorúan tilos olyan tanulónak mulasztását igazolni, aki elegendő ok nélkül marad el az előadásokról.

14. A botránkosabb erkölcsi kihágást azonnal jelentse az igazgatónak vagy az osztályfőnek; de tegyen panaszt az engedetlenségéről, ellenszégüléséről, durvaságról és illetlenségéről is, ha ismételt figyelmeztetése után sem mutatkoznék javulás.

b) Tanulmányi tekintetben.

15. A szállásadónak mindent el kell követnie, hogy az iskola tanító munkáját is tőle telhetőleg támogassa.

16. Minden szállásadó — esetleg az osztályfő tanácsának kikérésével — állapítson meg napirendet, mely egyfelől szabályozza a tanuló munkáját, üdülését és szórakozását, másfelől megkönnyíti az ellenőrzést.

17. Hogy a tanuló zavartalanul végezhesse napi feladatát, a diákszobát a háziak a szorgalmi idő alatt semmi szín alatt sem használhatják más célra.

18. A szállásadó az iskolai órarend szem előtt tartásával ügyeljen arra, hogy a tanuló rendszeren készüljön a következő napra kitűzött tárgyakból s előkészülését lehetőleg kérje is számon tőle.

19. Havonként legalább egyszer érdeklődjék az osztályfőnél és az egyes tanároknál a tanuló előmenetele iránt és a nyert felvilágosításhoz képest mindenképpen igyekezzék a ki nem elégitő eredmény okait elhárítani.

20. A szállásadók, csakúgy mint a szülők, kötelesek a rendtartás és az iskolai törvények minden egyéb rendelkezéseinek pontos megtartásáról és végrehajtásáról is gondoskodni.

Rácz Soma,
igazgató h.

Művészet — Irodalom.**Schön Adolf** könyvkereskedésében

Zomborban (telefon 161.) kaphatók az e héten megjelent következő könyvujdonságok:

Demeter, Háremélet. 5 kor.

Demjén, Magyar őrszem. 2 kor.

Ember, Utmutató, A tanítók ellátásáról intézkedő törvények. 2 kor.

Gaál, Balassa vitéz. 1:80 kor.

Gárdonyi, A Balkánszövetség. 2 kor.

Modern könyvtár: 308—10. Kálnoki, Füst és hamu. 60 fil. — 311—13. Sinclair, Az elitelt. 60 fil. — 214—15. Karinth, Találkozás egy fiatalemberrel. 40 fil. — 216—18. Mann, Kröger Tomo. 60 fil.

Sipos, A celibátus. 3:50 kor.

Athenaeum könyvtár. 21. sz. Szini Gyula, A rózsaszínű hó. 1:90 kor.

Világ könyvtár. 16. sz. Balzac, Az elegáns élet fiziológiája. 1:90 kor.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb lapja, a Pesti Hirlap,

az új jul.—szeptemberi évnegyed küszöbén a magyar olvasóközönség figyelmét felhívja a következőkre: A Pesti Hirlap minden irányban független, bátor, szókimodó, szabadelvű és demokrata irányú, kérelmetlenül ellenzéki újság. A Pesti Hirlap napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponként 12—16—20 oldallal is többet ad, mint más napilapok; tehát járataása egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb. A Pesti Hirlap ma kétszázötvennél a legerterjedtebb lap, amelyben példányszáma (hétköznapokon 120 ezer, vasárnap 150 ezer) a legelőnyösebb és legnépszerűbb boulevardlapokét is felülmúlja. Ezért van legtöbb hirdetése is, lévén a hirdetés a Pesti Hirlap-ban legelőnyösebb. A Pesti Hirlap munkatársai sorába számítja hazánk legelőnyösebb és legkedveltebb íróit. A Pesti Hirlap speciális rovatai: Vasárnapi krónika (írja Molnár Ferenc), Esti levél (írja Porzolt Kálmán), Kis komédiák (írja Heltai Jenő), Hétköznapok (írja Lux Terka), Mindennapi problémák és Egy ideges ember naplójából (írja Szomaházy István), Szerkesztői üzenetek (írja Murai Károly és Makra Imre); a lap mindennap annyi szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egész héten át, tehát a közönség érdekeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki. A Pesti Hirlap Naptárát a 1914. évre, gazdag szépirodalmi és közhasznú tartalommal, minden új előfizető is ajándékkal kapja, aki legalább negyedéve járattja a lapot. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, két óra 4 kor. 80 fillér, jul.—szeptemberi negyedévre 7 korona. A Divat-Szalom című kitűnő és gazdag tartalmú divatlappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. Az Érdekes Újság című pompás kiállítású képes hetilappal együtt negyedévre 9 kor. 50 fillér. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőnyösebb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

A „Vasárnapi Újság“ június

22-iki száma szép képekben és érdekes cikkekben foglalkozik a női választójogi kongresszussal, Szent Márton ereklyéjének szombathelyi ünnepével, az új Nemzeti Színházzal s a tagok bucsújával a régi színháztól, a mexikói forradalommal, a cserkészfiúkkal, Hunfalvy Pál késmárki emléktáblájával, stb. Egy ritkaság képsorozat Svédország és Norvégia szép tájait mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, K. Lippich Elek verse. Szép Ernő tárcacikke, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Barabás Ábel cikke Balint Gáborról, Mahmud Sefket pasa temetése s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Újság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt 6 kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legelőnyösebb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

HIRDETÉSEK.

FELNÖTTEKNEK IS
KITÜNŐ

3-3

Valamely erősítő szer használata gyakran szükségességnek mutatkozik nemcsak gyermekeknek, hanem felnőtteknek is és pedig úgy nők mint férfiak részére minden korban. A már évtizedek óta ismert és híressé vált Scott fele Emulsió igen minőségben mindig kitűnően bevált, akár veleszületett gyengeségről, akár valamely betegség utáni elerőtlenedéstről van szó. Már aránylag rövid használat után látható a Scott fele Emulsió hatása. Észrevehető az életerő gyarapodása és különösen javul az étvágy is. Ennek folytán az általános erőgyarapodás gyorsan halad és új életkedv támad. A Scott-fele Emulsió oly kellemes és ízű, hogy felnőtteknek sem esik nehezükre azt hosszabb időn át szedni és jól elviselni.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 10 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bonyolult küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár utján próbasadagot küldünk.

Modern ház

(öt szoba, fürdőszoba, téli-, nyári konyha és mellékhelyiségek) nagy kerttel Juhász-utca 23. szám alatt szabadkézből eladó. :- :-

Özv. Hay Ignácné.

3-2

***

Kossuth Lajos utcán 25 év óta fennálló jó forgalmu :- :-

Fűszerüzletemet

haláleset folytán szabadkézből eladom.

Özv. Hay Ignácné.

Eladó házhelyek.

A Thököli-ut kertvárosrészben 55 darab különböző nagyságu házhely olesón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebbet a tulajdonos Benya Antal, Kalap-utca 31.

30-16

1322. szám. 1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíróóság 1912 évi Sp. XI. 1902 számú végzése következtében dr. Szamek Marcel budapesti ügyvéd által képviselt Szamek és Bass budapesti cég javára 249 kor 40 fillér s járulékaik erejéig 1912. évi november hó 7 én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1149 koronára becsült következő ingóságok, u m : különféle szövet nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1912 évi V. 1434. sz. végzése folytán 249 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi október hó 28 ik napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 58 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Trefort-utca leendő eszközlésére 1913. évi július hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében köszpénzfizetés mellett a legtöbbet ajérónak becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1913. évi június hó 12 én

Styrum Mór.

kir. bír. végrehajtó.

Eladó ház.

Rákóczi-ut 48. szám alatti ház szabad kézből eladó. Bővebbet KOVACSITS RADIVOJ rőföskereskedő. 3-2

Angol, francia, német és olasz

Berlitz-rendszerű
nyelviskola.

Egyes és csoportos oktatás, nemkülönben tárgyalgási kurzus, nyelvtan, írás, olvasás, levelezés és fordítások stb. :: ::

Szeptember hó 15-éig mérsékelt árak mellett naponta ingyenes :: :: próba óra. :: ::

Az angol oktatás a mai nappal veszi kezdetét.

Beiratkozni lehet d. e. 10-12-ig, délután 2-4 óráig Széchenyi István-körút 23. szám alatt.

CARBONE JÁNOS táncintézete
ZOMBORBAN, a Vadászkürt szálloda disztermében.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint Zomborban, 1913. évi június hó 30-án a Vadászkürt szálloda disztermében

TÁNCINTÉZETEM

megnyílik. Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve Schön Adolf és Karakásevits Millvoj könyvtárosoknál. Tisztelettel kérem a beiratkozásnak az oktatás megkezdése előtt való eszközlését, hogy késedelem miatt az oktatás kárt ne szenvedjen. Magamat a mélyen tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, :: maradok kiváló tisztelettel ::

CARBONE JÁNOS,
táncitanár, m. kir. operaházi ny. első szólótáncos.

116/kig. 1913. szám.

Hirdetmény.

Turja község előljárósága a vármegye törvényhatósági bizottságának 1906/1912. kig. szám alatt alkotott szabályrendelete értelmében mintegy 33 klm-t kitevő községi közdülő utak kitűzése, felmérése és törzskönyvezési mérnöki munkálatainak biztosítása céljából pályázatot hirdet.

A művelet a községnél levő műszaki és általános feltételek pontos megtartásával készitendő el.

Felkéretnek azon magán mérnök urak, kik ezen munkára pályázni kívánnak, hogy kilométerenkénti egységárat tartalmazó zárt írásbeli ajánlatukat legkésőbb 1913. évi július hó 14-én délelőtt 9 óráig a község előljáróságánál adják be, mert a később érkezettek vagy utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Fix köveket, kilométeroszlopokat, határköveket, napszámost, fuvarstb. a mérnök ad.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

A község fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül, tekintet nélkül az árra, szabadon válasszathasson.

Turján, 1913. évi június hó 23-án.
Ivanits Szvetozár, Belyanszky Száva,
jegyző. 2-1 bíró.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-83 igényeknek megfelelő !!
LAKÁSBERENDEZÉSEK,

uri szobák, szalonok,
ebédlők és hálószobák nagy raktára.

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb **KÁRPITOS MUNKÁKAT** és **DISZITÉSEKET**.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÚJ RŐFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

új rőfös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szíves rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

50-27

DÓDITS és OPANCSÁREV.